

– Ուրա՛խ եմ... – ասաց վարպետը, ոլորելով աջ կողմի ընչացքը, որ նշան էր նրա սրտի առանձին բաւականութեան: – Ուրեմն վատ չէր լինի, եթէ խմէիք մի-մի բաժակ օղի ձեր յաջողութեան համար:

– Վատ չէր լինի, – ասաց Ասլանը, – միայն ոչ առանց նախաճաշելիքի: Մենք բաւական սոված ենք:

– Այդ ինքնըստինքեան հասկանալի է, – ասաց վարպետը ժպտալով եւ դուրս գնաց ընթրիք պատրուելու:

Ասլանը ձգտեցաւ օթոցի վրայ եւ, բարձի փոխարէն ձախ ձեռքը նեցուկ տալով գլխին, նայում էր առաստաղին, որի մերկ գերանները, հնութիւնից դեղնելով, ստացել էին մուգ – ծիրանի գոյն, իսկ ճանճերը նրանց վրայ դրել էին միլիոնաւոր սել բծեր: Նա ընկղմուած էր մտածութիւնների մէջ: Առանց մտածութիւնների չէի եւ ես: Գալով այդ քաղաքը, թէեւ ծիծաղելի է, բայց պէտք է խոստովանվիմ, որ իմ ամենամեծ բաղձանքներից մէկն այն էր, որ տեսնեմ Վանայ հոչակաւոր կատուները: Միթե՞ այդ տան մէջ կատու չկայ, մտածում էի ես, եւ աչքերս անհամբերութեամբ թափառում էին այս կողմ ու այն կողմ: Զգիտեմ այստեղ ինչ հոգեբանական մի գաղտնիք կայ, որ շատ անգամ մարդ յանկարծ տեսնում է միեւնոյն առարկան, որի վրայ մի րոպէ առաջ անգիտակցաբար մտածում էր: Ահա հանդիսաւոր կերպով ներս մտաւ իմ նազելին, բոլորովին սպիտակ, որպէս ծիւն, երկայն, մետաքսի նման փափուկ մազերով եւ թաւիշեայ բրդոտ թաթիկներով: Նա լուռ անցաւ սենեակի միջով, նախ մօտեցաւ ինձ եւ մի առանձին քնքշութեամբ գանգրահեր գլուխը եւ թաւամազ պոչը քսեց իմ երեսին, յետոյ գնաց բարեւելու Ասլանին: Շնորհալի կերպով մոմռալով, մի քանի պտոյտներ կատարեց Ասլանի շուրջը եւ ապա նստեց նրա մօտ: Կարծես, այդ խելացի անասունն էլ էր հասկանում, թէ մեզանից որն էր ակելի յարգանքի արժանի: Ասլանը սկսեց փայփայել նրա գեղեցիկ դուխը, մէջքն ու ազին: Առաջին անգամ մի զարմանալի երեւոյթ գրաւեց իմ ուշադրութեանը: Որքան Ասլանը ձեռքով շփում էր նրա գլուխն ու մէջքը, այնքան արագ նրա երկար մազերը ճրղիկճրղիկսկում էին եւ դուրս էին արձակում կրակի ամբողջ փոշի:

– Այդ ի՞նչ է, – հարցրի ես:

– Կայծեր են... – պատասխանեց նա եւ սկսեց բացատրել նրանց դուրս ցայտելու բնական պատճառները, թէ որպէս շփումից առաջ է գալիս կրակը: